

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Co[n]ciliu[m] Braccare[n]sē secu[n]du[m]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72934)

Concilium Braccarense secundum.

Egnante domino nostro Iesu Christo currente Era. D. C. X. anno secundo regis Ariamiri, die decimo octavo Calendarum Ianuariarum cum Gallitiarum puincia episcopi tam ex Braccarensi quam ex Lucensi synodo cum suis metropolitanis precepto prefati gloriosissimi Regis simul in Metropolitana Braccarensi Ecclesia convenissent, id est, Martinus, Nitigis Remisol, Andreas, Lucetius, Adoriens Vestermer, Sardinarius, Viator, Auila Polemus Mailoc, confidētibus simul episcopis, atque vniuerso clero prentate Martinus Braccarensis Ecclesie episcopus dixit. Inspiratoe hoc dei credam puenisse sanctissimi presbiteri, ut per ordinationem gloriosissimi filij nostri regis ex utroque concilio conueniremus in vnum, ut non solum de visione alterutra gratularemur, sed etiam ea quae ad ordinationem & disciplinam Ecclesiasticam pertinet, pariter colloquamur. Scriptum est enim in Euangelio, dicente domino: Vbi cumque fuerint duo vel tres in nomine meo congregati, ibi ero in medio eorum. Nitigis Lucensis Ecclesie episcopus dixit: Nec aliud potest credi, nisi ea quae ad utilitatem nostram pertinet animarum: diuina inspiratoe & inchoari, & perfici oportere.

¶ Et ideo vnanimis atque idipsum in domino sentientes, quae cumque ad instructionem nostram pertinet, in B medium prolata desideramus agnoscere, Martinus episcopus dixit: Arbitramur vestram beatitudinem recordari quia cum primū in ecclesia Braccarensi episcoporum Conciliū congregatū ē, post multa quae ad concordiam fidei fuerant roborata, aliqua etiam quae regularum sanctorum Canonum continēt discretionem firmauimus. Quorum utilitas ut possit euidentius in memoriam reuocari, ipsa si vobis placet epistola vestra in praesentia relegat, omnes Episcopi dixerunt. Oportet omnimode ut in omnibus quae hic assistunt recitent. Recitatis ergo capitulis superioris Concilij, quae neplexitate facerent his gestis sunt inserta. Martinus episcopus dixit: Haec ergo quae modo sunt recitata quae nobis tunc aut varia, aut dubia, aut inordinata sunt visa auxiliante deo ordinem, & suam imobilitatem firmitatem, quae aut tunc in memoriam non venerunt aut onerosum fuit in illo primo Concilio multa susingerere, necessarium videtur, modo ad notitiam sanctae charitatis deferri eis specialiter prospectis, ut specialiter vetulata examine purgent, sancti enim presbiteri praecessores nostri, aut generales synodos vndique colligipunitate rectae fidei fecerunt, sicut in Nicæa contra Arianum trecenti, decem & octo, & in Constanti nopoli centum quinquaginta contra Macedonium, & in Epheso contra Nestorium ducem, & in Calcedona Eutice sexcenti triginta, aut certe speciales synodos per suas vnusquisque puincias, per relectis discontentionibus vel emendandis aliquorum negligentibus collegerunt, & put euetus culpam, aut qualiscumque excessus exegit per singulas quasque diuinas Canonum sententias mediante inter eos dei spiritu conscripserunt, quas oportet nos relegere & tenere, & quae opitulante Christi gratia de vnitatem, & relectitudine fidei in hac puincia nihil est dubium, nobis modo specialiter agendum, ut si quid fortasse ex Apostolicam disciplinam pignorantiam, aut per negligentiam reprehensibile inuenit in nobis, recurreret ad testimonia sanctarum scripturarum, vel antiquorum Canonum instituta adhibito communi consensu animi quae displicuerint rationabili iudicio corrigamus. Et primū si placet in relectis beati Petri apostoli princeps Apostolorum edocuit, agi videtur, a nobis sine vlla cunctatione ad emendationem deducere festinemus, ne forte dum alijs predicamus ipsi reprobis effecti diuino illo condēnemur eloquio, dicente: Tu vero odisti disciplinam, & piccisti sermones meos post te. Omnes episcopi dixerunt: Cupimus memoratam Apostoli Petri epistolam ad locum afferri ipsum ubi sacerdotes decet audire. Tunc allato libro haec ex eadem epistola recitata sunt. Seniores obsecro consenior, pacite quae in vobis est gregem dei, puidetes non coacte, sed spontaneē secundum dominum, neque turpis lucri gratia, sed voluntarie, neque dominantes in clericis, sed forma facti gregi & ex animo, ut cum apparuerit princeps pastorum, precipiat immarcescibile gloriae coronam. His relectis, omnes episcopi dixerunt: Cognitis his quae ex epistola beati Petri apostoli sunt recitata, desideramus auxiliante dei gratia, diuinis obedire preceptis, & apostolicarum epistolarum quae nobis recitata est in his omnibus formulam imitari, ne forte in aliquibus inordinate ambulantes diuino (quod absit) iudicio condēnemur, sed sanctorum primis vestigia subsequentes in ipsorum requie mereamur esse participes, & immarcescibile illam gloriae coronam quae repromissa est, cum ipsis percipere mereamur. Ob hoc ergo tua simul omnes deposcimus charitatem, ut has omnes causas singulis capitulis breuiter comprehensas vel qualiter corrigi debeant his gestis subter actas. Quae cum studiosius relecta & in notitiam omnium nostrum euidenter fuerint producta, propria vnusquisque manu per eorum emendationem & confirmationem subscribat, ut non solum nobis, sed etiam successoribus nostris haec ad perfectionem episcopalis officij decreta proficiant.

Capitulum Primum.

¶ Placuit omnibus episcopis atque conuenit, ut per singulas Ecclesias episcopi, & dioeceses ambulantes primum C discutiant clericos, quomodo ordinem baptismi teneant, vel missarum qualiter officia in

Concilium Braccarense secundum.

Ecclesia peragant, & si recte quidem inuenerint, deo gratas, sin autem minime, docere debent ignaros. Et hoc modis omnibus præcipite sicut antiq̄ Canones iubent, vt ante dies viginti baptismi ad purgationem exorcismi concurrant cathecumini, in quibus viginti diebus omnes cathecumini symbolum quod est: Credo in deum patrem omnipotentem specialiter doceantur. Postquam ergo hæc suis Clericis discusserint, vel docuerint Episcopi alia die conuocata plebe ipsius Ecclesie doceant illos, vt errores fugiant Idolorum, vel diuersa crimina, id est, homicidium, adulterium, periurium, falsum testimonium, & reliqua peccata mortifera, & quod nolunt sibi fieri, alteri non faciant, & vt credant resurrectionem omnium hominum, & diem iudicii in quo vnusquisq; secundum opera sua recepturus sit. Et sic postea Episcopus de Ecclesia illa proficiscatur ad aliam.

D II ¶ Placuit vt nullus Episcoporum per suas dioceses ambulans præter honorem cathedrae suae, id est, solidos duos, aliquid aliud p̄ Ecclesias tollat, neq; tertiam partem ex quacunq; oblatione populi in Ecclesiis parochialibus requirat, sed illic tertia pars pro luminaribus Ecclesie vel recuperatione seruetur, & per singulos annos Episcopo inde ratio fiat. Nam si tertiam partem illam Episcopus tollat, lumen & sacra tecta abstulit Ecclesie. Similiter vt parochiales clerici seruili more in aliquibus operibus epis seruire non cogant, quia scriptum est, neq; vt dominantes in clero.

E III ¶ Placuit, vt de ordinatōe Clericorū ep̄i munera nulla accipiant, sed sicut scriptum est, q̄ gratis donante deo accipiunt, gratis dent. Non in aliquo precio gr̄a dei, & impositio manū v̄nundet, quia antiqua definitio p̄m, ita de Ecclesiasticis ordinatōibus statuit, dicēs: Anathema fit dāti & accipiēti. Propterea quia aliquanti multis sceleribus obnoxij sancto indigni ministrantes altari non hoc testimonio bonorū actuum, sed profusione munerū obtinēt. Oportet ergo non p̄ gr̄am munerū, sed p̄ diligentē prius discussionē, deinde per multorū testimonium clericos ordinare.

F IIII ¶ Placuit, vt modicum balsami qd̄ benedictum pro baptismi sacro p̄ Ecclesias dat, quia à singulis tremisses p̄ ip̄o exigi solent, nihil vltius exigat, ne forte quod p̄ salute animarū per inuocationē sancti sp̄s consecratur, sicut Symon magus donum dei pecunia voluit emere, ita nos v̄nundantes damnabiliter v̄nundemur.

G V ¶ Placuit, vt quoties ab aliquo fidelū ad consecrandas Ecclesias ep̄i, inuirtant, non quasi ex debito munus aliquod à fundatore regant, sed si ip̄e quidem aliqd̄ ex suo voto obtulerit, non respuat. Si vero aut paupertas illum, aut necessitas retinet, nihil exiget ab illo. Attē vnusquisq; Ep̄orū meminerit, vt non prius dedicat Ecclesiam, nisi antea dotem basilicæ & obsequium ipsius p̄ donationē chartulæ cōfirmatū accipiat. Nā nō leue est ista temeritas sine luminaribus, vel sine substantiali sustentatōe eorum, qui ibidem seruituri sunt, tanquam domus priuata consecratur Ecclesia.

H VI ¶ Placuit, si quis basilicam non pro deuotione fidei, sed pro quæstu cupiditatis ædificat, vt quicquid ibi de oblatione populi colligitur, medium vt clericis diuidat, eo quod basilicam in terra sua quæstus causa condiderit, quod in aliquibus locis vsq; modo dicitur fieri. Hoc ergo de cætero obseruari debet, vt nullus Episcoporum tam abominabili voto consentiat, nec basilicam quæ non pro sanctorum patrocinio, sed magis sub tributaria conditione est condita, audeat consecrare.

I VII ¶ Placuit, vt vnusq; Ep̄s p̄ Ecclesias suas hoc præcipiat, vt hi qui infantes suos ad baptismū offerunt, si qd̄ voluntariē p̄ suo offerunt voto, suscipiat ab eis. Si vero p̄ necessitatem paupertatis aliqd̄ non habēt quod offerant, nullum illi pignus violenter tollat à clericis. Nam multi pauperes hoc timentes filios à baptismo retrahunt, q̄ forte differunt. Si sine gr̄a baptismi de hac vita recesserint, necesse est, vt ab illis eorū perditio requirat, quorū spolia pertimescētēs à baptismi gratia se retraxerunt.

K VIII ¶ Placuit, vt si qs̄ aliquē Clericorū in accusatōe fornicatōis impetit, secundum præceptum Pauli apostoli duo vel tria testimonia requirant ab illo. Quod si non potuerit, datis testimonijs, approbari quod dixit, excommunicationē accusati accusator accipiat.

L IX ¶ Placuit, vt priusq̄ omnia in Concilio sacerdotū fuerint ordinata, illud obseruet vt superuentur: ipsius anni pascha quo Calē. die v̄l quota luna debet suscipi, à metropolitano ep̄o nuntiet, quod cæteri Ep̄i, vel Clerus reliquus breuiculo subnotantes, vnusq; in sua Ecclesia adueniēte natalis domini die astante populo post lectiōē euangelicam nuntiet, in cuius principio conueniētes in vnum vicinæ Ecclesie p̄ triduum cū psalmis, p̄ sanctorū basilicas ambulantes celebrent lætantias. Tertio autē die, celebratis hora nona siue decima missis dimisso populo præcipiant quadragesimæ ieiunijs seruire, & mediante quadragesima ex viginti diebus baptizandos infantes ad exorcismi purgationem offerre.

¶ Placuit

X ¶ Placuit, vt quia p̄ stultitiã præsumpti nuper erroris, aut certe ex veteris Priscillianæ adhuc hæresis fœtore corrupto cognouimus quosdã p̄b̄os in huius p̄sumptõis audaciã retineri, vt missas mortuorũ etiã post acceptũ meũ vel oblationẽ ausi sunt cõsecrare. Ideoq; hoc præfixã euidentis suã admonitione seruet, vt si quis p̄b̄i post hoc edictũ nostrũ amplius in hac vesania fuerit deprehẽsus, hoc est nõ ieiunus, sed q̄cũq; cibo p̄sumpto oblationẽ cõsecrauerit in altari, continuo ab officio suo priuatus à p̄prio deponat̄ ep̄o. His ita gestis placuit oibus pro confirmãda horũ obseruatiã vnũquemq; propria manu subscribere, eo placitoꝝ factõ, vt si quis eorũ capituloꝝ terminũ trãsgressus ad inordinatas cõsuetudines reuerti uoluerit, totius cõcilij ex cõcicatione correptus, verissimã sibi de sui ordinis inclinãtione nouerit imminere sn̄iam. Martinus Braccarẽsis metropolitane ecclesiã ep̄s his gestis subscripsi. Remisol Bisens̄is ecclesiã ep̄s his gestis subscripsi. Lucetius Colũbrigẽsis ecclesiã ep̄s his gestis subscripsi. Adoriẽs Getane ecclesiã ep̄s his gestis sub. Sardinarius Lamucẽsis ecclesiã ep̄s his gestis sub. Viator Magnatẽsis ecclesiã ep̄s his gestis sub. Alitigitis Lucẽsis metropolitane ecclesiã ep̄s his gestis sub. Andreas Herẽsis ecclesiã ep̄s his gestis sub. Aniludẽsis ecclesiã ep̄s his gestis subscripsi. Pulẽsus Asturicẽsis ecclesiã ep̄s his gestis sub. Mailoc Brittanorũ ecclesiã ep̄s his gestis sub, V ictimer Auriẽsis ecclesiã ep̄s subscripsi.

Incipit prefatio sancti Martini Braccarẽsis

episcopi in libro capituloꝝ ex grãcoꝝ synodis collectorum.

Domino meo beatissimo atq; apostolicã sedis honore suscipiẽdo in Christo B fratri Nigefio ep̄o, vel vniuerso concilio Lucẽsis ecclesiã ep̄is Martinus, Canones qui in partibus orientis ab antiquis patribus cõstituti sunt, grãco prius sermone conscripti sunt, postea aut succedenti tempore in latinã linguã translati sunt. Et quia difficile est, vt simplicius aliquid ex alia lingua trãsferatur in aliam, simulq; & illud accidit, vt in tantis temporibus scriptores aut non intelligentes, aut dormitantes multa prætermittant, & propterea in ipsis canonibus aliqua simplicioribus videantur obscura. Ideo visum est vt cum omni diligentia, & quã p̄ translatores obscurius dicta sunt, & ea quã p̄ scriptores sunt immutata simplicius & emendatius resaurarẽ, id primũ obseruans, vt illa quẽ ad ep̄iscopos, vel vniuersum clerum pertinent vna in parte conscripta sint, similiter & quã ad laicos pertinent simul sint adunata, vt de quo capitulo scire aliquis uoluerit, possit celerius inuenire.

¶ De electõẽ ep̄iscope.	1.	¶ De penitẽte nõ admittẽdo ad cleꝝ.	23
¶ De ordinatõẽ ep̄iscope.	2.	¶ De his qui indiscussi, aut p̄b̄i, aut diaconi ordinati sunt.	24
¶ De euacuanda ordinatõẽ q̄ absente metropolitano fuerit facta.	3.	¶ De p̄b̄is v̄l diaconibus qui post ordinatiõnem denotantur.	25
¶ De primatu metropolitani.	4.	¶ De his q̄ viduas, aut dimissas ducũt.	26
¶ De eo qui p̄ ambitionẽ de inferiori ciuitate ad maiorẽ trãfere uoluerit.	5.	¶ De fornicatoribus clericis.	27
¶ De nõ mutãdis parochijs.	6.	¶ De his q̄ vxores mechãtur.	28
¶ De p̄sumptõẽ alienã diocesis.	7.	¶ De viduis clericorum.	29
¶ De nõ constituẽdo ep̄o successore.	8.	¶ De filia ep̄i vel p̄b̄i quã fuerit denota & peccauerit.	30
¶ De irruptõẽ vacantis ecclesiã.	9.	¶ De deuota vel peccante quã se maritaue- rit.	31
¶ De ep̄o p̄ necessitatẽ vacãte.	10.	¶ De subintroductis adoptiuis mulierib̄.	32
¶ De contemptore ep̄iscope.	11.	¶ De non recipiendis clericis, & de infirmãda ordinatiõne eius qui sine ep̄i sui licẽtia ab alio ep̄o ordinatur.	33
¶ De seditiõso ep̄iscope.	12.	¶ De clericis desertoribus.	34
¶ De senioribus iudicij.	13.	¶ De importunis clericis.	35
¶ De ep̄i p̄sumptõẽ in rebus ecclesiã.	14.	¶ De purgãda opinione hæresis.	36
¶ De rebus ecclesiasticis gubernãdis.	15.	¶ De clericis excommunicatis.	37
¶ De rebus ecclesiã dispẽsandis.	16.	¶ De presbyteris vt ad secundas non vadant nuptias.	38
¶ De his qui de ministerio ecclesiã aliquid vendunt.	17.	¶ De his qui ad diaconum eligũtur.	39
¶ De synodo faciẽda.	18.	¶ De eo quod nõ licet diaconum nisi iustum sedere.	40
¶ De ep̄iscope qui noluerit venire ad synodum.	19.	¶ De eo quod nõ licet quẽlibet sacra mysteria tãge-	
¶ De legitima tate ordinãdi p̄b̄os.	20.		
¶ De eunuchis qui ab alijs fiunt, vel qui sibi naturalia abscindunt.	21.		
¶ De neophitis.	22.		